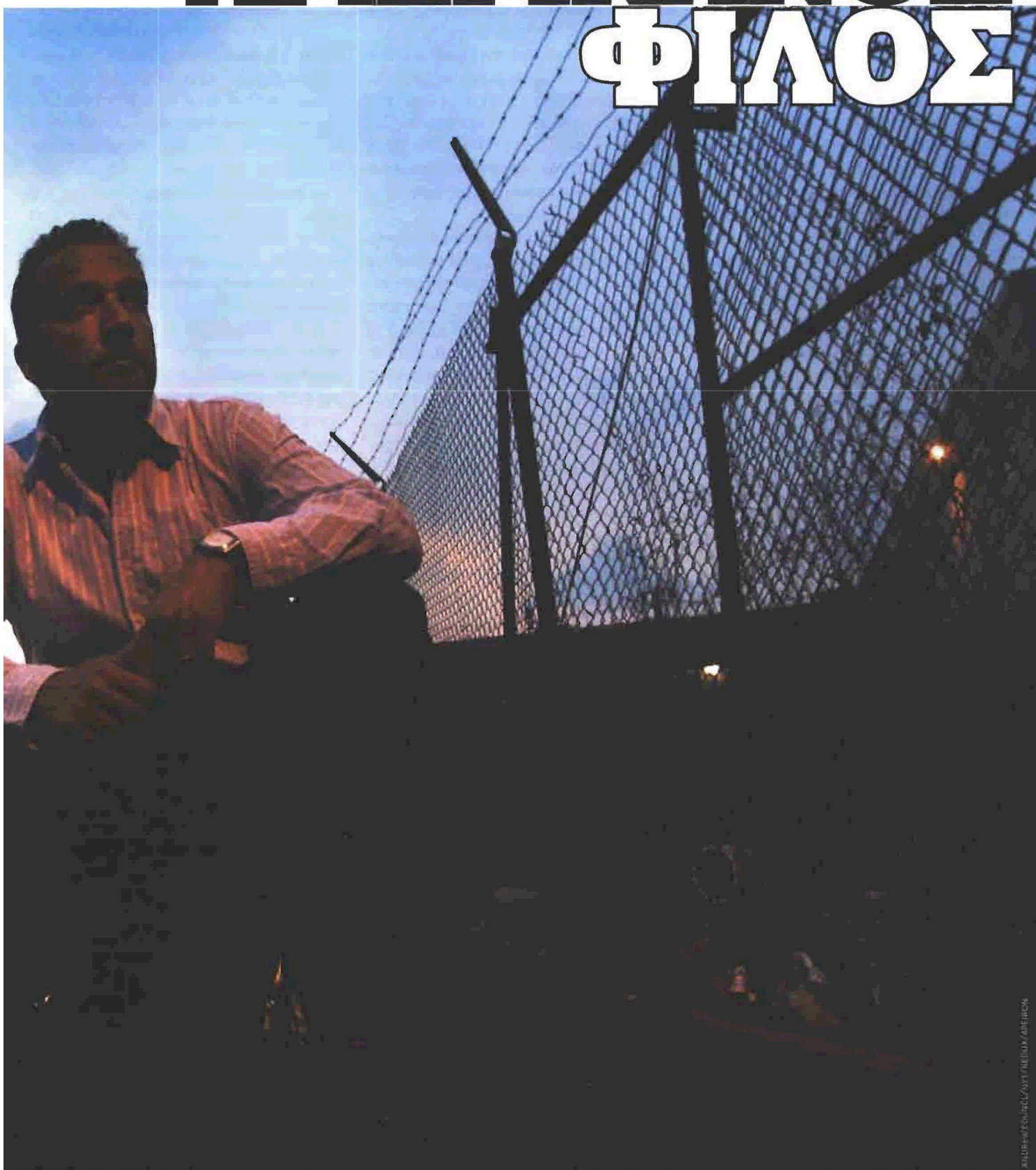

Ο **Τζορτζ Πελεκάνος** αποτελεί κομμάτι της αμερικανικής κουλτούρας. Πολυβραβευμένος συγγραφέας αστυνομικών μυθιστορημάτων, «Ντίκενς της Ουάσιγκτον» κατά ορισμένους και σίγουρα αγαπημένος του Ομπάμα. Ο 54χρονος Ελληνοαμερικανός, «100% Σπαρτιάτης» όπως μας λέει, καταθέτει εδώ τη δική του άποψη για όλα αυτά, καθώς και για τον κόσμο μας, τους πολέμους, τη λύτρωση, τις δεύτερες ευκαιρίες, τη σημασία τού να μεγαλώνεις σε ελληνική οικογένεια. Συνέντευξη στη Μαριλένα Αστραπέλλου.

Ποιος ενδιαφέρεται για έναν ελληνοαμερικανό συγγραφέα τη στιγμή που η Αθήνα καίγεται;» διερωτάται ο Τζορτζ Πελεκάνος. Για να με συμβουλευθεί λίγο αργότερα: «Stay away from the "fotia"». Αφορμή για τη συζήτησή μας με τον επιτυχημένο συγγραφέα αστυνομικών μυθιστορημάτων είναι η πρόσφατη κυκλοφορία στα ελληνικά του βιβλίου του «Το αδιέξοδο» (εκδόσεις Πατάκη). Στο οποίο, κατά τη διάρκεια του ζεστού καλοκαιριού του 1972 στην Ουάσιγκτον, τρεις έφηβοι, μεταξύ τους και ο πρωταγωνιστής της ιστορίας, Αλεξ Πάππας, προκαλούν τρεις Αφροαμερικανούς και οι συνέπειες της σύγκρουσής τους στοιχειώνουν τη ζωή όλων, ακόμη και 35 χρόνια μετά το κακό «συναπάντημα». Ο 54χρονος Τζορτζ Πελεκάνος γνωρίζει από πρώτο χέρι τι εστί «fotia», δεδομένου ότι στις βίαιες «μαύρες» γειτονίες της Ουάσιγκτον, όπου μεγάλωσε ως γιος μεταναστών πρώτης και δεύτερης γενιάς, έπρεπε συχνά να περνάει διά πυρός και σιδήρου. Εξ ου και η ζωντανή αφήγηση των χαμένων ως επί το πλείστον ζωών του υποκόσμου που κινούνται στους δρόμους «πίσω» από το λαμπερό Καπιτώλιο και τον άσπιλο Λευκό Οίκο. Εξ ου και το «φλερτ» του με τον τίτλο «ο Ντίκενς της Ουάσιγκτον», ακριβώς όπως ο Ελμορ Λέοναρντ, γνωστός και ως «μετρ βιβλίων μυστηρίου», έχει κατοχυρώσει αυτόν του «Ντίκενς του Ντιτρόιτ». «Αν θες να το πεις, πες το, δεν θα το πω εγώ» λέει σχετικά κολακευμένος από αυτήν τη σύγκριση. Διότι ο Τζορτζ Πελεκάνος είναι άνθρωπος που λέει λίγες κουβέντες, μόνο ό,τι χρειάζεται να πει, χωρίς να εκδηλώνει κάποιο έντονο συναίσθημα στη ροή του λόγου του. Με απόλυτη, «στιβαρή» ειλικρίνεια. Χωρίς «bullshitting», όπως θα έλεγαν και οι Αμερικανοί. Περήφανος για την ελληνική του καταγωγή, αν και με τη σύγχρονη Ελλάδα η επαφή του είναι αποσπασματική. Έχει να έρθει «περίπου επτά χρόνια», δεν έχει ακούσει >>

ΕΝΑΣ ΕΛΛΗΝΟ- ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΦΙΛΟΣ

«Αν γινόταν στρατολόγηση όπως στο Βιετνάμ, ο πόλεμος στο Ιράκ δεν θα γινόταν ποτέ. Θα υπήρχε απίστευτη κατακραυγή από το κοινό, διότι οι άνθρωποι που ψηφίζουν, που δίνουν χρήματα για τις εκστρατείες των πολιτικών, θα ήταν αντίθετοι αν έπρεπε να πάνε οι γιοι και οι κόρες τους. Ενώ τώρα είναι σαν να μη γίνεται καν πόλεμος· επειδή δεν έχει αγγίξει την ανώτερη τάξη»

για τους «Αγανακτισμένους», σπεύδει όμως να διευκρινίσει: «Ο πατέρας μου ήρθε όταν ήταν ενός έτους στις Ηνωμένες Πολιτείες από τη Σπάρτη. Η μητέρα μου γεννήθηκε στην Αμερική, αλλά οι γονείς της ήταν Έλληνες, επίσης Σπαρτιάτες. Είμαι 100% Σπαρτιάτης».

Το «Αδιέξοδο» κυκλοφόρησε πρόσφατα στα ελληνικά. Είναι όντως βασισμένο σε αληθινή ιστορία; «Ναι. Αναφέρεται σε ένα γεγονός που συνέβη όταν ήμουν έφηβος, σε μικρή απόσταση από το σπίτι μου. Δεν το ξέχασα ποτέ. Κάποια στιγμή πήγα στη γειτονιά και μίλησα με κόσμο προσπαθώντας να μάθω τι συνέβη. Δεν ήθελα να ξέρω πολλά, ήθελα να δημιουργήσω τη δική μου ιστορία. Η ατμόσφαιρα όμως είναι παρόμοια με αυτήν της εποχής οπότε συνέβη το αληθινό γεγονός. Από την άποψη ότι έχει παιδιά της εργατικής τάξης που έρχονται σε επαφή και συγκρούονται μεταξύ τους εξαιτίας της φυλετικής διαφοράς τους. Είναι κάτι με το οποίο είμαι πολύ εξοικειωμένος».

Πόσο εξοικειωμένος είστε με τη ζωή κατὰδικών μετά τη φυλακή, την οποία επίσης περιγράφετε στο συγκεκριμένο βιβλίο; «Τα τελευταία δέκα χρόνια έχω δουλέψει τόσο σε φυλακές ανηλίκων όσο και ενήλικων με προγράμματα ανάγνωσης βιβλίων. Οπότε περνάω αρκετό καιρό σε φυλακές και διατηρώ επαφή με αρκετούς από τους τύπους που γνωρίζω εκεί. Είμαι στο διοικητικό συμβούλιο του Ιδρύματος Πεν/Φόκνερ, από όπου ξεκινήσαμε ένα πρόγραμμα μέσω του οποίου φέρνουμε συγγραφείς από άλλες πόλεις στις φυλακές. Δίνουν βιβλία στους τροφίμους και συζητούν μαζί τους για αυτά. Γιατί, ξέρετε, υπάρχουν σχολεία στις φυλακές ανηλίκων, όπου οι τρόφιμοι πηγαίνουν κάθε μέρα. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι μέρος της διδακτέας ύλης. Και πηγαίνει πολύ καλά».

Έχετε δει να βελτιώνεται η ζωή των τροφίμων χάρη σε αυτό; «Αν προσπαθείς να τους βοηθήσεις όλους και να σώσεις όλον τον κόσμο, τότε θα αποτύχεις. Πολλές φορές φεύγω από εκεί μέσα και σκέφτομαι: "Τι χάσιμο χρόνου!". Γιατί ειδικά τα αγόρια μπορούν να είναι εριστικά και ασεβή. Αυτό όμως που δεν μπορείς να γνωρίζεις είναι ότι το ίδιο βράδυ κάποιο από αυτά τα αγόρια μπορεί να πήρε ένα βιβλίο στο κελί του και να το διάβασε. Μπορεί να μη μάθεις ποτέ αν το βοήθησες ή όχι, σημασία όμως έχει ότι προσπάθησες».

Και όσον αφορά την εκδίκηση; Μπορεί να

υπάρξει λύτρωση χωρίς ανταπόδοση της αδικίας; «Κοιτάξτε, η φυσική τάση είναι να αποζητάς να ανταποδώσεις την αδικία που σου έκανε ο άλλος. Όταν συμβαίνει σε εμένα θυμώνω και μου έρχονται αυτές οι παρορμήσεις, πρέπει όμως να ηρεμώ και να τις καταστέλλω, γιατί υποτίθεται ότι είμαι ενήλικος. Οπως είναι πολύ φυσικό να χρησιμοποιήσεις σωματική βία όταν κάποιος σε απειλεί. Πρέπει όμως να προσπαθείς να το ελέγχεις».

Στο παρελθόν έχετε πει ότι ο Νικ Στέφανος, ο ήρωας τριών βιβλίων σας, είναι το alter ego σας. Από ό,τι φαίνεται όμως, και ο ήρωας αυτού του βιβλίου, ο Αλεξ Πάππας, έχει επίσης πολλά κοινά με εσάς. «Απολύτως! Αυτό το κομμάτι της ζωής μου δεν το είχα συμπεριλάβει σε βιβλία, γιατί ο Νικ Στέφανος δεν είχε πια πατέρα. Στο "Αδιέξοδο" η ζωή του Αλεξ μοιάζει πολύ με τη δική μου. Και εγώ δούλευα για τον πατέρα μου από όταν ήμουν 12 χρόνων και στα 19 μου, όταν εκείνος αρρώστησε, άφησα το κολέγιο για να αναλάβω το ντάνιερ, το "magazi". Γιατί έπρεπε. Γιατί, αν δεν το έκανα τότε, οι γονείς μου θα έχαναν τα πάντα. Θα μπορούσα να είχα μείνει εκεί και να δουλεύω στο εστιατόριο όπως ο Αλεξ. Οι γονείς μου όμως, μολονότι ήξεραν ότι δεν με ενδιέφερε ιδιαίτερα το κολέγιο, πούλησαν το μαγαζί, το έβγαλαν από την εξίσωση και ο πατέρας μου δούλεψε για άλλους ανθρώπους για το υπόλοιπο της ζωής του, ενώ εγώ επέστρεψα στο κολέγιο. Αυτό όμως που συμβαίνει στον Αλεξ θα μπορούσε κάλλιστα να είχε συμβεί και σε εμένα. Αλλά ξέρετε κάτι; Δεν θα ήταν και τόσο φοβερό. Μπορώ να σας πω ότι ο πατέρας μου δεν ήταν ποτέ τόσο ευτυχισμένος όσο όταν βρισκόταν πίσω από τον πάγκο του. Και εγώ χαίρομαι που δούλευα μαζί του, απλώς έτυχε και κατέληξα να κάνω κάτι άλλο στη ζωή μου».

Κάνετε πολλές δουλειές όμως προτού φτάσετε εδώ. Ποιος ήταν ο καθοριστικός παράγοντας που σας ώθησε να επιχειρήσετε το άλμα που δεν αποτολμά ο ήρωάς σας; «Το πρώτο μου βιβλίο το έγραψα στα 31 μου. Και συνέχισα να δουλεύω σε όλων των ειδών τις δουλειές. Ήμουν πολύ αφελής, ξέρετε. Σκεφτόμουν: "Θα γράψω ένα βιβλίο, θα δημοσιευτεί και θα γίνω διάσημος, και θα γίνω πλούσιος". Το βιβλίο το έγραψα και δημοσιεύτηκε, όμως κανείς δεν έδωσε σημασία. Κέρδισα πολύ λίγα χρήματα και πρακτικά κανείς δεν

ήξερε ποιος ήμουν. Έπρεπε να εξακολουθήσω να δουλεύω άλλα δέκα χρόνια ενόσω έγραφα βιβλία τα βράδια. Δεν παράτησα την «κανονική» μου απασχόληση, παρά μόνο στα 42 μου. Χρειάστηκε πολλή και κοπιαστική δουλειά. Αν γνώριζα προκαταβολικά πόσο σκληρή θα ήταν, μπορεί να μην το είχα καν προσπαθήσει. Δεν ήξερα όμως τι έκανα».

Οι γονείς σας ζουν ακόμη; «Ο πατέρας μου πέθανε πριν από δύο χρόνια, αλλά η μητέρα μου ζει. Μένει σε απόσταση 15 λεπτών μακριά από εμένα, μιλάμε κάθε μέρα».

Θα έχουν αισθανθεί πολύ περήφανοι για εσάς. «Ναι, είναι ευχάριστο για όλους. Προτού πεθάνει ο πατέρας μου, δούλεψα στην τηλεοπτική σειρά του HBO, "The Pacific", γιατί ο ίδιος ήταν πεζοναύτης στον Ειρηνικό. Το γνώριζε ότι έγραφα σε αυτό το σίριαλ, μολονότι δεν έζησε για να το δει να προβάλλεται. Είναι μεγάλη ικανοποίηση για μένα που είχα τους γονείς μου κοντά μου όλον αυτόν τον καιρό και είδαν τι συνέβη στη ζωή μου τελικά».

Εκτός από το «Pacific» έχετε γράψει και το σενάριο σε επεισόδια της σειράς «The Wire». Επηρέαστηκε το στυλ γραφής σας; Διότι «Το αδιέξοδο» έχει μια οικονομία λέξεων που θυμίζει σενάριο. Έχει ειπωθεί μάλιστα ότι θυμίζει το στυλ ενός αγαπημένου συγγραφέα σας, του Έλμορ Λέοναρντ, ο οποίος έχει πει: «Προσπάθησε να αφήνεις εκτός βιβλίου τα κομμάτια που συνήθως προσπερνά ο αναγνώστης». «Αυτή είναι μια καλή συμβουλή, θα βοηθούσε πολύ κόσμο».

Το κάνετε συνειδητά; «Προσπαθώ να απογυμνώνω το κείμενο. Δεν θέλω να τραβάω την προσοχή του αναγνώστη επάνω στο στυλ μου. Αν γράφεις για τους ομοίους σου ή για ακαδημαϊκούς, νομίζω ότι βρίσκεσαι σε λάθος δρόμο. Είναι ωραίο να ξέρω ότι σε έναν καθηγητή αγγλικών αρέσουν τα βιβλία μου, αλλά με ευχαριστεί περισσότερο όταν βλέπω έναν 18χρονο στον δρόμο μου να διαβάζει ένα από τα βιβλία μου. Αυτούς τους ανθρώπους προσπαθώ να προσεγγίσω».

Στο βιβλίο περιγράφετε επίσης τη ζωή τραυματισμένων βετεράνων του πολέμου στο Ιράκ, οι οποίοι βρίσκονται σε στρατιωτικό νοσοκομείο. Μια άλλη πλευρά των συνεπειών του πολέμου που δεν βλέπει συχνά τα φώτα της δημοσιότητας. «Μένω κοντά σε αυτό το κέντρο, οπότε μια γνωστή μου μου βρήκε ένα πάσο. Πήγα και μίλησα με τους